

Medzinárodná vedecká konferencia organizovaná pri príležitosti 110. výročia narodenia profesora Imricha Karvaša

Dňa 10. a 11. októbra 2013 sa na pôde Univerzity Komenského v Bratislave uskutočnil prvý ročník medzinárodnej vedeckej konferencie Bratislavské právnické fórum 2013, ktorej organizátormi bola Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave a Národohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave. Konferencia sa konala pod záštitou predsedu vlády Slovenskej republiky Roberta Fica, v spolupráci s Národnou bankou Slovenska, Národnou radou Slovenskej republiky a Európskym združením študentov práva (ELSA) v Bratislave, pri príležitosti 110. výročia narodenia významnej osobnosti slovenského práva a ekonómie prof. JUDr. Imricha Karvaša.

Guvernér Národnej banky Slovenska J. Makúch vo svojom vystúpení okrem iného zdôraznil aktuálnosť odkazu I. Karvaša. Napriek tomu, že profesor Karvaš študoval a žil v úplne odlišných ekonomicko-politických podmienkach v porovnaní so súčasnosťou, názory, ktoré prezentoval a presadzoval, sú vo veľkej miere platné aj pre dnešok.

Výročie narodenia profesora Karvaša odrážalo čoraz aktuálnejšiu potrebu prepojenia ekonómie a právnej vedy i praxe pri riešení súčasnej hospodárskej situácie. Prejavilo sa to jednak spoluprácou pri organizovaní konferencie a jednak v bohatom zastúpení účastníkov konferencie. Potreba komplexného riešenia aktuálnych problémov sa v období recesie dostáva do popredia aj v súvislosti s požiadavkami vyplývajúcimi zo súčasnej hospodárskej krízy na verejný sektor, legislatívu jednotlivých štátov i Európskej únie ako celku, a to s cieľom nielen reagovať na finančnú hospodársku krízu, ale aj nastaviť mechanizmy zamedzujúce eskalovanie krízy podobných či výraz-

nejších rozmerov v budúcnosti. Na tomto podklade bolo ambíciou konferencie vytvoriť priestor na prepojenie ekonomickej a právnej vedy s praxou, priestor na odbornú diskusiu, a to v medzinárodnom kontexte.

Nosným prvkom konferencie bol odkaz profesionálneho a osobného života profesora Imricha Karvaša. Osobnosť profesora Karvaša v sebe koncentruje prepojenie nielen právnej a ekonomickej vedy, ale aj ich priame uplatnenie v praxi. Profesor Karvaš pôsobil ako tajomník obchodnej a priemyselnej komory, Zväzu slovenských bánk, generálny tajomník Národohospodárskeho ústavu pre Slovensko a Podkarpatskú Rus a viceprezident Exportného ústavu v Prahe. V roku 1938 sa stal ministrom československej vlády. Od roku 1939 do roku 1944 bol guvernérom Slovenskej národnej banky a súčasne predsedom Najvyššieho úradu pre zásobovanie.

Vo vzťahu k príležitosti, pri ktorej sa konferencia uskutočnila, musíme zdôrazniť, že: „Dnešok dáva profesorovi Karvašovi s odstupom času plne za pravdu. Ekonomický pohľad na slovenskú národnú svojbytnosť, na otázky spolupráce V4, myšlienky dezintegrácie ako východiska ekonomickej integrácie na vyššom stupni, ktoré sú v jeho práci obsiahnuté, nestrácajú ani teraz svoju teoretickú hodnotu.“¹

Profesor Karvaš sa napriek mimoriadnemu pracovnému vyťaženiu v rámci svojho odborného pôsobenia v hospodárskej praxi zodpovedne venoval vedeckej a pedagogickej činnosti na svojom pôsobisku, Právnickej fakulte UK v Bratislave. Publikácie profesora Karvaša majú nadčasovú hodnotu a obohacujú našu spoločnosť nielen odbornou, ale aj etickou. V roku 1939 bol vymenovaný za riadneho profesora na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave pre odbor národného hospodárstva a finančnej vedy. Zároveň bol spoluiniciátorom založenia Vysokého obchodnej akadémie, ktorá sa postupne premenila na Eko-

¹ Ing. Egon Hlavatý, DrSc.: Profesor Imrich Karvaš - národohospodár, vedec, politik a pedagóg, *Biatec, odborný bankový časopis*, ročník 11, 2/2003.

nomickú univerzitu.² V roku 1947/1948 bol zvolený za dekana Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.³ Popri význame osobnosti profesora Karvaša tak z akademického hľadiska, ako aj z hľadiska aplikačnej praxe, sa do popredia dostáva aj obdivuhodný ľudský odkaz, ktorý zanechal pre ďalšie generácie a ktorý nepochybne rezonuje aj v súčasnosti. Práve tento odkaz priblížil jeden z najvýznamnejších účastníkov konferencie, syn profesora Karvaša, doc. Ing. Milan Karvaš, PhD, ktorý vystúpil v rámci plenárneho zasadnutia konferencie s príspevkom *Náš otec Imrich Karvaš*.

V prvý deň konferencie sa uskutočnilo plenárne zasadnutie v historickej aule Univerzity Komenského, ktoré sa nieslo v znamení hlavnej témy – Úlohy štátu a práva pri riešení súčasnej hospodárskej krízy. V rámci plenárneho zasadnutia vystúpili významné osobnosti. Doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., guvernér Národnej banky Slovenska, vo svojom príspevku s názvom *Dielo profesora Karvaša vo vzťahu k súčasnej ekonomickej situácii okrem iného zdôraznil: „Z pozície guvernéra Národnej banky Slovenska je potrebné na prvom mieste vyzdvihnúť, že v popredí pozornosti profesora Karvaša – národohospodára, bola predovšetkým menová problematika. Príčiny inflácie v dvadsiatych rokoch pritom videl predovšetkým v povojnových rozpočtových schodkoch a v ich krytí krátkodobými pokladničnými poukážkami, ktorými sa vytvárala nová kúpna sila, a preto cestu k stabilizovanej mene videl predovšetkým v obnovení narušenej rozpočtovej rovnováhy.“* Doc. Ing. Peter Mihók, CSc., predseda Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, vystúpil s príspevkom na tému *Ekonomika Slovenska včera, dnes a zajtra*; doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc., dekan Národohospodárskej fakulty Vysokej školy ekonomickej v Prahe, s príspevkom na tému *Selhání decizní sféry při řešení hospodářské krize*; prof. Dr.h.c. Ing. Rudolf Sivák PhD., rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave, s príspevkom na tému *Možnosti hospodárskej politiky štátu v krízovom a pokrízovom období*; prof. Ing. Peter Staněk, CSc., z Ekonomickeho ústavu Slovenskej akadémie vied, s príspevkom na tému *Možnosti riešenia hospodárskej kríz*; doc. Dr.h.c. JUDr. Ladislav Balko, PhD., člen Európskeho dvora audíto-

rov s príspevkom na tému *Kontrolná moc štátu a úloha auditu pri riešení súčasnej hospodárskej krízy*; prof. Dr. MA Ing. Július Horváth, PhD. z Central European University Budapest s príspevkom na tému *Ekonomické myslenie Imricha Karvaša*; prof. JUDr. Pavol Kubiček, CSc., dekan Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, s príspevkom na tému *Odkaz profesora Imricha Karvaša pre právnickú obec*. Plenárne zasadnutie uzavrel so svojím príspevkom doc. Ing. Milan Karvaš, PhD, ktorý zároveň otvoril paralelné rokovania jednotlivých sekcií konferencií

Počas oboch dní trvania konferencie prebiehali kontinuálne rokovania v jedenástich špecializovaných sekciách. Výber jednotlivých tém odrážal aktuálne otázky, ktoré by mohli v rámci odbornej diskusie znamenať prínos pre účastníkov konferencie tak z vedeckého hľadiska, ako aj z hľadiska aplikačnej praxe. Nepochybným prínosom konferencie bola účasť uznávaných odborníkov zo slovenských, českých i ďalších zahraničných univerzít.⁴

Okrem akademickej obce sa na konferencii aktívne zúčastnili viacerí reprezentanti praxe. Na rokovaní vystúpil napríklad minister spravodlivosti SR JUDr. Tomáš Borec, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ing. Peter Javorčík, štátny tajomník Ministerstva financií SR Ing. Peter Pellegrini, predseda Rady pre rozpočtovú zodpovednosť Ing. Ivan Šramko, viacerí poslanci Národnej rady SR, podpredseda Legislatívnej rady vlády Českej republiky, predstavitelia Národnej banky Slovenska, Slovenskej advokátskej komory, Notárskej komory SR a Slovenskej komory exekútorov.

Veríme, že usporiadávanie medzinárodných vedeckých konferencií v spolupráci oboch univerzít sa stane tradíciou, keďže organizátori majú ambíciu každoročne spájať teóriu i prax ekonomickej a práva a poskytovať tak pravidelne na akademickej pôde priestor na výmenu, komparáciu a syntézu poznatkov, informácií a názorov o vývoji vo vybraných oblastiach a podporovať diskusiu o aktuálnych odborných témach, ktoré majú dosah na celospoločenské dianie.

JUDr. Simona Heseková
JUDr. Vladislav Mičátek, PhD.

- 2 Zimková, E.: *Univerzitný profesor Imrich Karvaš*. *Biatec, odborný bankový časopis*, ročník 21, 3/2013.
- 3 Karvaš, M.: *Môj otec Imrich Karvaš (Život a dielo národohospodára, ktorý dosiahol na vrchol i celkom na dno)*. Vydavateľstvo Rak, Bratislava 2001.
- 4 Zastúpenie na konferencii mala napr. Univerzita Karlova v Prahe, Vysoká škola ekonomickej v Prahe, Sapienza University of Rome, Ludwig-Maximilians-Universität Munich, Hungarian Academy of Sciences, Lomonosov Moscow State University, Vienna University, Wirtschaftsuniversität Wien, Sofia University, University of Gdansk, University of Iceland, Masarykova Univerzita v Brne, University of Zagreb, The John Paul II Catholic University of Lublin, Univerzita Palackého v Olomouci, Univerzita Mateja Bela, University of Teramo, Západočeská Univerzita v Plzni, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, University of Graz, University of Warsaw, University of Niš, Paneurópska vysoká škola, University of Debrecen, University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Jagiellonian University, University of Szeged, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Astrakhan State University, Deák Ferenc Doktoriskola Győr, West University of Timisoara, University of Bari.